

Monumentnummer*: 512697

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82773/168

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hitzum Waadhoeke Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Hitzum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Tjum D 923

Omschrijving**

Inleiding

STELPBOERDERIJ in sobere maar verzorgde Ambachtelijk-traditionele stijl, blijkens gevelsteen in de voorgevel gebouwd in 1855 De boerderij ligt aan de rand van het dorp Hitzum, op een vrij groot erf dat aan de zuidoost- en noordoost-zijde door een sloot wordt begrensd. Aan de voorzijde staan thans drie (oorspronkelijk vijf) linden. De boerderij heeft anno 2000 nog steeds een agrarische functie. In 1967 zijn de bedsteden in de stal uitgebroken. In 1999 hebben in het interieur enkele aanpassingen plaatsgevonden ter vergroting van het wooncomfort.

Omschrijving

BOERDERIJ op rechthoekige plattegrond, opgetrokken uit gele Friese steen en gedekt door een hoog opgaand met rode pannen belegd schilddak; topschoorsteen aan voorzijde; gesneden uilebord aan achterzijde; goten op klossen; ijzeren muurankers. In de voorgevel (zuid-oost) van links naar rechts: vier zesruitsschuifvensters en twee melkkeldervensters met houten luiken; daarboven gevelsteen met opschrift: De eerste steen gelegd door Jantje Pieters Miedema de 7 april 1855 In de iets doorgetrokken linkerzijgevel (zuid-west) van voor naar achter: (vernieuwde) toegangspartij, put, acht lichtgetoogde zesruitsvensters. In de rechterzijgevel (noord-oost) van voor naar achter: twee melkkeldervensters met houten luiken en vijfruitsbovenlichten, pomp, negenruitsvenster, twee deuren, liggend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tienruitsvenster, lichtgetoogd vierruitsvenster. In de achtergevel (noord-west) van links naar rechts: getoogd zesruitsvenster, dubbele rechtgesloten inrijdeuren met mandeur, halffrond zes-ruitsvenster, drie lichtgetoogde zesruitsvensters, deur en zesruitsvenster. INTERIEUR WOONGEDEELTE. Indeling en interieur van het woongedeelte verkeren in hoofdlijnen nog in oorspronkelijke staat. De gang tussen woon- en bedrijfs gedeelte en de vloeren van de woonkamers bestaan uit brede delen. De voorkamer links heeft nog het originele balkenplafond, de kast- en bedstedenwand in hout imitatie (gerestaureerd in 1994) en de houten schoorsteenmantel met marmer-imitatie en (op doek) geschilderd schoorsteenstukje (dorpsgezicht) in houten omlijsting. De voorkamer rechts heeft eveneens nog het originele balkenplafond en de kast- en bedstedenwand in hout-imitatie (gerestaureerd in 1994), alsmede een schoorsteenmantel met gehoute boezem met schoorsteenstukje (landschap met koeien en water /op papier). De houten deur naast deze kamer geeft toegang tot de keuken met onder meer de oorspronkelijke deuren, plafonds en wandkast. Via de deur rechts in de keuken is de melkkelder (met oorspronkelijke betegeling) toegankelijk. INTERIEUR BEDRIJFSGEDEELTE: Indeling en interieur van het bedrijfs gedeelte verkeren in hoofdlijnen eveneens nog in oorspronkelijke staat. Van belang zijn onder meer de constructie (drie dekbalkgebinten), de grup (oorspronkelijk dubbel, thans enkel), de paardenstalling en de deel met opslagruimte.

Waardering

Stelp-boerderij van algemeen belang:

- als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling;
- voor de geschiedenis van de architectuur op het Friese platteland;
- als voorbeeld van een sobere maar zorgvuldig vormgegeven Friese stelp;
- vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- vanwege het materiaalgebruik;
- vanwege de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur;
- vanwege de situering verbonden met de geschiedenis van de streek;
- voor het aanzien van de streek en het dorp;
- vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met de bodemgesteldheid;
- in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de dorpse en landschappelijke omgeving;
- als zeldzaam geworden voorbeeld van een tweede helft 19de-eeuws nog in gebruik zijnd traditioneel Fries boerenbedrijf.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Veehouderij